

Lijssenthoek Military Cemetery

Beschrijving Locatie

Gelegen langs de Boescheepseweg, op de hoek met de Bethunestraat, op de wijk De Boonaard, vlakbij de hoeve die tijdens de Eerste Wereldoorlog 'Remi Farm' genoemd werd, op ca. 2km ten zuidwesten van de ring van Poperinge. De omgeving is licht glooiend en landelijk.

Beschrijving Relict

Grote begraafplaats van ca. 4ha met onregelmatig grondplan, aan de zuidoostkant hoger gelegen dan straatniveau. Het terrein is licht glooiend en wordt omgeven door een lage bakstenen muur, afgedekt met witte natuursteen aan straatzijde, aan de ander zijden door een taxushaag.

Monumentaal poortgebouw met 2 zijgebouwen, opgetrokken in rode baksteen en afgewerkt met witte natuursteen, met een grote, tweeledige smeedijzeren poort onder de rondbogige doorgang. Boven de doorgang gebogen fronton met opschrift 'Lijssenthoek Military Cemetery 1914-1920'. In de zijgebouwtjes kunnen het registerkastje, de landplaten en de metalen informatieplaat gevonden worden. De rondbogige doorgang is gevat tussen witte natuurstenen pilasters en is bereikbaar via witte natuurstenen treden.

Vanaf de toegang leidt een hoofdas naar de 'Stone of Remembrance' en verder naar een groot schuilgebouw uit rode baksteen, afgewerkt met witte natuursteen, met witte zuilen en zitbank. Het 'Cross of Sacrifice' (type B) staat in de oostelijke hoek van de begraafplaats, aan straatzijde.

De begraafplaats wordt getooid met vele bomen, waaronder 3 Libanese ceders rond de 'Stone of Remembrance', grauwe elzen langsheen de as toegang-schuilgebouw, amberbomen en zomereiken langsheen de noordwestelijke rand, treurwilgen o.m. langs straatzijde, Zweedse lijsterbessen langs de oostelijke rand, 2 rijen tamme kastanjes tussen de perken. Verder is ook nog schietwilg, ginkgo biloba en sierkers terug te vinden. De graven zijn getooid met bloemperken en struiken. Ze liggen verspreid over 35 perken. Vele grafstenen zijn vervaardigd uit de grijzere Hopton Wood kalksteen. De Fransen liggen onder een typisch Frans grafkruis begraven, behalve 1 privaat grafteken uit grijze hardsteen. De Duitse doden liggen onder een rechthoekig grafteken, zoals doorgaans voor hen is opgericht op Britse begraafplaatsen.

Historische Achtergrond

Lijssenthoek Military Cemetery is een Britse begraafplaats ontstaan bij 'Remi Farm'. De hoeve van Remi Quaghebeur lag aan de spoorlijn Hazebrouck-Poperinge. Dat was een belangrijke communicatielijn tussen de geallieerde bases en het front aan de Ieperboog. De plaats was gemakkelijk te bereiken vanaf het front en vanuit het hinterland, maar toch nog redelijk veilig voor Duits geschut. Hier ontstonden allerlei voorzieningen voor de opvang en verzorging van gewonden. De hoeve werd grotendeels door militairen opgeëist.

In de vroege lente van 1915 was hier een Franse evacuatiepost ingericht, het '15e Hôpital d'évacuation'. Vanaf juni 1915 werden hier ook Britse 'casualty clearing stations' (C.C.S.) geïnstalleerd. Eerst ging het om 1 C.C.S., later in de oorlog stonden er 4 C.C.S., met een maximale bezetting van 4.000 bedden. Tijdens het Duitse Lente-Offensief in het voorjaar van 1918 vreesde men dat deze veldhospitalen te dicht bij het front lagen. Ze werden vervangen door Britse en Franse 'field ambulances'. Na het Lente-Offensief keerden enkele veldhospitalen terug.

Voor wie fit genoeg was om de omgeving te verkennen, waren er voldoende mogelijkheden en de plaatselijke bevolking was voldoende attent om de commerciële mogelijkheden in te zien en het gewenste vertier te verschaffen. De drukke activiteit langs het spoor en de weg trok echter ook de aandacht van de vijand in de lucht. De Duitsers voerden af en toe luchtraids uit waarbij o.m. verplegend personeel én gewonden gedood werden. Zo bijvoorbeeld Staff Nurse Nellie Spindler van het 'Queen Alexandra's Imperial Military Nursing Service' (perk XVI – rij A – graf 3), één van de weinige vrouwen op een Britse militaire begraafplaats.

Tegen de Wapenstilstand was Lijssenthoek Military Cemetery uitgegroeid tot de grootste Commonwealthbegraafplaats in België. Nu is Tyne Cot Cemetery in Passendale de grootste militaire begraafplaats, doordat deze na de oorlog uitgebreid werd.

De toegang tot de begraafplaats, oorspronkelijk langs het wegje naar 'Remi Farm', werd door de ontwerpers R. Blomfield (hoofdarchitect) en J.S. Hutton (uitvoerend architect) verplaatst naar de huidige toegang langs de Boescheepseweg. Na de oorlog werden enkele graven toegevoegd: zo werden 24 Britse veldgraven uit de omgeving van Poperinge naar perk XXXI overgebracht. In 1981 nog zouden er 17 graven uit het kerkhof van St-Denijs op perk XXXII toegevoegd zijn. De 52 Amerikaanse graven ten westen van de 'Stone of Remembrance' werden bijna allemaal ontgraven.

Er ligt 1 Brit, die geëxecuteerd werd: Private William Baker van het '26th Bn. Royal Fusiliers' (XXV-B-22). Hij werd op 14 augustus 1918 in Poperinge gefusilleerd wegens desertie tijdens het Duitse Lente-Offensief.

Een opmerkelijk iemand is Thomas McGrath (XXXI-D-20): hij was sergeant bij het '2nd Battalion East Lancashire Regiment', muteerde naar het 'Chinese Labour Corps' als ploegleider en zette zich na de oorlog verder in voor de 'Imperial War Graves Commission'. Hij was gehuwd met Maria van Café Remy in Poperinge. Deze oud-strijder stierf door ziekte op 31-jarige leeftijd, op 23 april 1920.

Volgens het huidige register liggen er in totaal 10.785 doden uit de Eerste Wereldoorlog, waarvan 9.901 doden van het Gemenebest (waarvan er 24 niet geïdentificeerd konden worden): 7.389 doden uit het Verenigd Koninkrijk (waaronder ook 35 mannen van het 'Chinese Labour Corps' gerekend worden, gestorven tussen februari en november 1919), 1.131 uit Australië, 1.058 uit Canada, 3 uit India, 291 uit Nieuw-Zeeland en 29 uit Zuid-Afrika. Daarnaast liggen er nog 658 Fransen, 223 Duitsers (waarvan 12 niet geïdentificeerd konden worden) en 3 Amerikanen begraven. Er zijn 5 'special memorials' opgericht voor mannen, waarvan aangenomen wordt dat ze begraven liggen onder een naamloos graf.

Bron : onroerend erfgoed